

TENISOVÝ GÉNIUS

ROGER FEDERER

a jeho příběh

RENÉ STAUFFER

TENISOVÝ GÉNIUS

ROGER FEDERER

a jeho příběh

RENÉ STAUFFER

TENISOVÝ GÉNIUS

ROGER FEDERER

a jeho příběh

René Stauffer

TENISOVÝ GÉNIUS

ROGER FEDERER a jeho príbeh

Doplnený preklad z rozšíreného a aktualizovaného vydania 2008

Copyright © Pendo Verlag GmbH, Zürich und München 2007

Copyright © TIMY PARTNERS, spol. s r. o.

Originál vyšiel po nemecky s názvom

DAS TENNISGENIE

DIE ROGER FEDERER STORY

Preklad, kapitoly 38., 39., 40., 41., aktualizácia štatistiky a doslov Anton Zerer

Jazyková úprava Mária Krkošková

Sadzba a zalomenie LAYOUT, s. r. o., Bratislava

Vydalo vydavateľstvo TIMY PARTNERS, spol. s r. o., Pražská 5, 811 04 Bratislava

II. doplnené slovenské vydanie 2011

ISBN 978-80-89311-23-1

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováná, uchovávaná v informačnom systéme alebo rozširovaná elektronicky, mechanicky, fotokópiami či iným spôsobom bez predchádzajúceho súhlasu majiteľa práv.

OBSAH

PROLÓG

Stretnutie s pätnásťročným	9
----------------------------	---

1. ČASŤ: KARIÉRA

ROKY MLADOSTI (1981 – 1998)

1. Nikto naňho nečakal	16
2. Z Kempton Parku do Bazileja	22
3. Chlapec objavil tenis	26
4. Túžba po domove v cudzom svete	33
5. Najlepší zo všetkých juniorov	39

UČŇOVSKÉ A VANDROVNÍCKE ROKY (1999 – 2003)

6. Nováčik sa driape hore	49
7. Nový kouč, nové cesty	53
8. Olympijské zážitky	58
9. Bez potu nie sú žiadne pocty	62
10. Škandál v Davisovom pohári	66
11. Muž, ktorý zdolal Samprasa	70
12. Taxikár z Bielu	73
13. Návšteva v Top Ten	75
14. Juhoafrická dráma	79
15. Ranné zore v Číne	84
16. Grandslamová blokáda	87

PREMENA (2003 – 2004)

17. Jedna čarovná nedeľa	93
18. Krava pre víťaza	99
19. Sen o sláve	103
20. Súboje v Texase	106
21. Nečakaný koniec	111
22. Žiarivá korunovácia	115

Na vrchole (od roku 2004)

23. Číslo jeden	120
24. Samsonov návrat	126
25. New York, New York	131
26. Honba za rekordmi okolo sveta	134
27. Iný Austrálčan	138
28. Skutočný šampión	144
29. Čerstvé stopy na antuke	149
30. Traja muži na Večeri šampiónov	153
31. Večer vo Flushing Meadows	156
32. Záchranca zo Šanghaja	160
33. Na love za príznakmi	163
34. Likvidátor hry a odplata	166
35. Dvaja noví prominentní priatelia	171
36. Perfektná desiatka	176
37. Čestný hosť v kráľovskej lóži	181
38. Po mononukleóze bravúry New York	187
39. Dvojčatá a grandslamový rekord	192
40. Rogerových sladkých šestnásť	197
41. Trpké déjà vu vo Flushing Meadows	203

2. ČASŤ

VŠETKO O ROGEROVI

Hráč: Ako chameleón	210
Súper: Raz si obuť jeho tenisky	217
Človek: Milý, ale rozhodný	224
Vyslanec: Na vznešenej misii	231
Podnikateľ: V znamení hrocha	238
Úctievaný: Zo všedného dňa médií	249
Oslavovaný: V zrkadle médií	253

Epilóg	260
--------	-----

Doslov prekladateľa: Šampión šampiónov	262
--	-----

3. ČASŤ

ŠTATISTIKA, REKORDY

Výsledky Rogera Federera	267
Vizitka Rogera Federera	282
Prehľad kariéry Rogera Federera	283
Ďalšie fakty a série	284
Počet týždňov ako svetová jednotka	287
Najväčší počet grandslamových titulov	288
Najvyššie zárobky na turnajoch (prize money)	289
Glosár	290

(Uzávierka údajov 1. októbra 2011)

PROLÓG

Stretnutie s pätnásťročným

Písal sa 11. september roku 1996. Z denníka Tages-Anzeiger ma vyslali do terénu, aby som napísal článok z podujatia World Youth Cup, čo je niečo ako Davisov pohár, ale v juniorskom vydaní. Turnaj prebiehal práve v Zürichu, kde sídli naša redakcia. Môj prístup bol skôr skeptický. Príbeh zo súťaže družstiev 15 – 16-ročných, ktorých vôbec nikto nepozná? Koho to zaujíma? Bral som to ako ťarchu a povinnosť zároveň a mohol som sa za to „poďakovať“ Švajčiarskemu tenisovému zväzu, ktorý veľkodušne prichýlil pod svoje krídla turnaj pri príležitosti jubilejného 100. výročia svojho založenia. Sotva ma čaká nejaké vzrušenie.

V ono slnečné popoludnie z konca leta som v stredisku pre tenis a voľný čas Guggach po prvý raz stretol Rogera Federera. Objavil som ho úplne vzadu areálu na osamelom vedľajšom dvorci oplatenom drôteným pletivom. Hrá pomerne dobre, referovali mi zväzoví informátori, k čomu nebolo treba nič dodávať, iba to, že niekedy býva príliš vznetlivý. Mal akurát pätnásť a na turnaj bol ešte príliš mladý. Ale referencie o jeho hre boli imponujúce: už päťkrát získal titul, bol najlepším Švajčiarom vo vekovej kategórii do 16 rokov a v celkovom domácom rebríčku mu patrilo 88. miesto.

Jeho súperom bol Talian Nohuel Fracassi. Nikdy potom som o ňom už nepočul. Fracassi bol o vyše roka starší, vyšší, silnejší a prvý set vyhral už predtým, ako som sa objavil. Atmosféra pripomínala bezvýznamný klubový turnaj. Traja – štyria diváci, jeden rozhodca, ani jeden zberač loptičiek, hráči si po ne museli chodiť sami. Roger ma ihneď fascinoval svojím elegantným štýlom. Počas pätnástich rokov praxe tenisového reportéra som videl prichádzať i odchádzať už

nejakú kôpku hráčov, ale v tomto prípade sa zdalo, že vyhukuje nezvyčajný talent. Bez očividnej námahy alebo osobitného nasadenia sily zrýchľoval loptičky takým spôsobom, že Talian sa na tomto pomalom antukovom povrchu stačil iba s počudovaním dívať ako šatista. Roger takmer nečujne mámil zo svojej čiernej rakety víťazné údery, vrtko a šikovne sa pohyboval a jeho údery boli harmonicky i technicky brilantné.

Aj jeho taktika vybočovala z rámca. Ani náznak vychyteného tenisu na istotu starej švédskej školy, ktorý vtedy na antukových povrchoch zaručoval najčastejšie úspech. Dlhé loptové výmeny zo základnej čiary neboli podľa Federerovho gusta. K fiftínu hľadal rýchlu cestu, a to premysleným spôsobom. Zdalo sa, že ovláda všetky údery, čo býva u juniorov jeho veku skôr výnimočné. Podaním a forhendom si robil, čo práve chcel, ale aj jeho bekhendové údery s hrou rotáciou a obhadzovania vyzerali ako vystrihnuté z učebnice.

Niet sporu, Roger Federer pripomínal neobrušený drahokam. Žasol som a čudoval sa, prečo to ešte nikto nevyslovil, ani nenapísal. Vari sme v poslednom čase v tom našom malom Švajčiarsku neraz predčasne velebili talenty desaťročia a až neskôr sme zistili, že naše prechválené medzinárodné porovnania stoja na vratkých nohách? Nemôže byť hneď každý nový Günthardt, Hlasek alebo Rosset. Zrejme vtedy vo Švajčiarsku sa nikto nepribližoval k takým talentom, ako sú olympijský víťaz Marc Rosset či nastupujúca, čoskoro šestnásťročná hviezda Martina Hingisová, ktorí tak prenikavo reprezentovali našu malú krajinu v profesionálnom tenise.

Možno príčinou bolo to, že Federerova hráčska zrelosť bola v príkrom protiklade s tým, ako sa medzi loptovými výmenami predvážal. Horúca hlava, nedalo sa neprehliadnuť. Aj v toto popoludnie ním už po najmenších chybách lomcoval temperament. Raketa si udržiavala v jeho ruke až nezvyčajnú voľnosť, ustavične lietala po dvorci. Navyše takmer neprestajne pritom debatoval sám so sebou, alebo lepšie: nadával si. „Duubel!“ Idiot, vykrikoval v rozšírenom bazilejskom dialekte, keď jedna z jeho loptičiek tesne minula čiaru. Zavše sám seba kritizoval aj vtedy, keď zahral víťaznú loptičku, no neuspokojovala ho úderová realizácia.

Do úvahy nebral nič, čo sa dialo okolo neho. Bol tam iba on, loptička, raketa a jeho rozhnevaný temperament, inak nič. Takto vytočený bojoval predovšetkým sám so sebou a už menej so súperom za sieťou, oným dobrým Talianom. Jeho dvojitý boj dohnal Rogera až k hraničným limitom, z čoho som usudzoval, že aj napriek svojej technickej prevahe prehrá.

Mýlil som sa. Federer vyhral 3:6, 6:3, 6:1.

Neskôr som sa dozvedel, že deň predtým vyhral po dvoch hodinách a troch setoch veľmi vyrovnaný súboj. Súperom mu bol Austráľčan Lleyton Hewitt. Federer však v zápase s výsledkom 4:6, 7:6, 6:4 dokonca odvracal mečbal.

Vstupenku si v prvý deň turnaja kúpilo iba tridsať divákov. Okrem štyroch, ktorí si zabezpečili permanentku. Nikto z nich ani netušil, že zápolia dve budúce svetové hviezdy, ktoré čoskoro získajú najväčšie trofeje vo svojom športe, na dlhé roky obsadia post svetovej jednotky a postavia sa zoči-voči vo finále najväčších svetových turnajov a na najvýznamnejších štadiónoch a budú zápoliť pred zrakmi miliónov televíznych divákov.

O Federerovi som sa chcel dozvedieť viac a požiadal som ho o interview. Keď sa posadil v šatni telocvične oproti mne za drevený stôl, prekvapil ma ešte raz. Obával som sa, že junior bude pôsobiť s neznámym reportérom ústredných novín zakríknuto, bude skúpy na slovo a sotva vypustí z úst použiteľnú myšlienku. Mýlil som sa, Federer rozprával bezstarostne, pustil sa do rozhovoru sebavedome a so šibalským úsmevom. Vravrel, že jeho vzorom je Pete Sampras, že už rok trénuje v štátnom športovom stredisku pri Ženevskom jazere, že pravdepodobne patrí medzi 30 – 40 najlepších hráčov sveta vo svojej vekovej kategórii, že sa chce prebojovať do svetovej profesionálnej špičky, ale že sa musí zlepšiť ešte vo všetkom, predovšetkým v prístupe.

„Viem, že si nemôžem vždy dovoliť frflať a vykrikovať, lebo mi to škodí, a preto hrám horšie,“ nešetril kritikou ani seba. „Nuž, som

typ, ktorý neodpustí sám sebe takmer žiadnu chybu, hoci tie sa v hre pritrafia celkom prirodzene.“ Zadával sa do budúcnosti a akoby na svoju adresu vyriekol: „Človek by mal vedieť hrať perfektne!“

Hrať perfektne. To bol motív, čo ho povzbudzoval. Netúžil v prvom pláne zdolať súpera a zhromažďovať trofeje, aj keď sa mu zaliečala predstava byť raz bohatý alebo slávny, či dokonca oboje dohromady, ako pripustil. Inštinktívne razil ako cieľ cestu, čo pozostávala z predstavy triafať a raketou umiestňovať loptičky čo najdokonalejšie. Táto zaťatosť akoby ho bola posadla, čo vysvetľuje, prečo sa aj po víťaznej výmene neraz rozčertil. Netúžil v onom obdĺžniku prepolenom sieťou, ktorý ho fascinuje, dominovať nad súperom, ale nad loptičkou, ktorú miluje a nenávidí zároveň. Federerove nároky boli vysoké, privysoké, aby ich vtedy dokázal naplniť. V tomto priestorovom napätí medzi očakávaniami a skutočnosťou ním mávali emócie. Začal pociťovať, aké veľké možnosti sa v ňom skrývajú, že je stvorený na niečo väčšie, ale ešte to nedokázal presadiť.

Jeho nezvyčajný prístup obsahoval aj jeden pozitívny vedľajší účinok. Svojho súpera jednoducho nebral do úvahy ako rivala, ktorý by mu chcel zlízať smotanu úspechu, ako zo zvyku hovorieval Jimmy Connors. Pokladal ho skôr za spolujazdca na spoločnej ceste. To ho pasovalo do úlohy obľúbeného kolegu, s ktorým je každý v spoločnosti rád a s ktorým je zábava. Federer nepovažoval tenis za individuálny šport so súpermi, ku ktorým sa treba správať zdržanlivo, ale spoločne vo veľkom tíme s rovnako zmýšľajúcimi, čo sledujú rovnaké ciele, si krátiť čas. „Netrénujem rád a v tréningoch hrám vždy zle,“ poznamenal akoby mimochodom v našom rozhovore. „Ale v zápasoch som zasa vždy dvojnásobne taký dobrý ako obvyčajne.“

Aj táto veta ma prekvapila. Tam, kde sú mnohí křčovití, keď ide do tuhého, on prichádza s očividne víťaznou mentalitou. Táto sila, ktorá sa v konečnom dôsledku vyplaví v dôležitých súbojoch i herných situáciách a mnohých súperov privádza do zúfalstva, mu bude jednoducho umožňovať unikať zo zdanlivo bezvýhodiskových situácií a utvárať neuveriteľne rekordy športovej histórie. Ako 24 víťazných finále v jednom slede od júla 2003 do novembra 2005, keď zdvoj-

násobil predchádzajúci rekord, čo držali Björn Borg a John McEnroe.

Na podujatí World Youth Cup boli Federerove úspechy koniec koncov úplne bezvýznamné. Švajčiarsky tím, ktorému chýbal druhý zdatný singlista a zohraní deblisti, ukončil turnaj medzi porazenými na 15. mieste. Roger Federer vyhral svoj zápas, ale Švajčiarsko prehralo – scenár, aký sa v ďalších rokoch v naozajstnom Davisovom pohári viackrát zopakoval. Jednako však táto horúca hlava získala v onom popoludní kompliment z úst austrálskeho tímového šéfa Darrena Cahilla. „Má všetko, aby mohol byť neskôr na turnajoch úspešný,“ vyhlásil bývalý špičkový hráč, ktorý sa vtedy staral o Lleytona Hewitta.

A pokiaľ ide o mňa, vrátil som sa do redakcie s dostatočným množstvom námetov na milý príbeh. Prvý o Rogerovi Federerovi, ale nie posledný. Nuž a titulok znel: Človek by mal vedieť hrať perfektne.

1. ČASŤ

KARIÉRA

ROKY MLADOSTI (1981 – 1998)

1.kapitola Nikto naňho nečakal

Príslovie, čím sú veci väčšie, o to väčší tieň vrhajú, zasahuje tenis tak ako nijaký iný šport. V obrovskej mase ctížiadostivých, menej, alebo viac talentovaných, podporovaných, alebo len na vlastnú päsť sa rútiacich ctížiadostivých junioriek a juniorov, ktorí hľadajú na celom svete svoju vlastnú cestu na vrchol, rozkvitajú skutoční šampióni na lúke nádejí už veľmi skoro.

Nikdy napríklad nezabudnem na onen deň v júni 1984, keď sa v preplnenom tlačovom stredisku vo Wimbledone predieral ku mne môj nemecký kolega Klaus-Peter, ktorého každý prezýval iba KP, chytil ma a ťahal za sebou. „Máme ho, máme ho,“ vykrikoval. „Červený bombardér je tu!“

KP ma viedol cez spleť divákov All England Clubu na juhovýchodný dvorec číslo 13, kde panovalo zjavné vzrušenie. Ľudia si stúpali po nohách a ťažovali krky, aby aspoň dajako videli na dvorec. Ryšavý junior s modrými očami sa chystal deklasovať Blaina Wilenborga. Červený vlasáč viedol 6:0, 6:0 a britskí novinári už horlivo pátrali, kedy naposledy ukončil niekto zápas bez straty čo len jediného bodu. Tínedžer ich však napokon zbavil tejto starosti, lebo v treťom sete prehral hneď štyri hry.

Tento chlapík pripomínal prírodný živel, aký sa na tenisovej scéne ešte nikdy neobjavil. S neľútostným podaním a bičovaním úderov zo základnej čiary trápil loptičky. Volal sa Boris Becker a nemecký kouč Klaus Hofsäss sa o ňom vyjadril: „Zožerie aj potkana, aby zlepšil svoj forhend.“ KP bol nadšený. Becker mal za sebou kvalifikáciu, prekonan aj druhé kolo hlavného turnaja a v treťom kole nastúpil na dvorci

číslo 2, prezývanom „cintorín šampiónov“, do súboja so špičkovým americkým tenistom Billom Scanlonom. Vo štvrtom sete si však vyvrtol nohu a so zranením krížových väzov ostal ležať na tráve. Z dvorca ho vynesli na nosidlách.

Večer som sa ja a KP opýtal v bare hráčskeho hotela Gloucester jeho trénera Günthera Boscha, ako sa mladému darí. Spontánne sa natiahol po hotelovom kľúči od izby a ponúkol nás: „Opýtajte sa ho sami.“

Predpokladali sme, že nájdeme zúfaleho, podlomeného juniora. Becker však ležal na posteli, pozeral televízor a ignoroval veľkú bandáž na nohe. Nijaká stopa po bedákaní, naopak: „Pozrite sa, to som ja, to som ja,“ volal vzrušene a ukazoval na obrazovku, kde práve bežal wimbledonský denný sumár. S KP sme si vymenili pohľady a mlčky sme sa zhodli: ak to tento Nemec nedokáže, kto potom? O rok neskôr Becker ako najmladší tenista v histórii vyhral Wimbledon.

Akoby úderom gongu sa podobne ako trojnásobný wimbledonský víťaz objavila na tenisovej scéne väčšina svetových hviezd. Švéd Stefan Edberg, ktorý patril k Nemcovým veľkým rivalom, si siahol v roku 1983 sedemnásťročný na Grand Slam medzi juniormi, keď zvíťazil na štyroch prestížnych turnajoch Australian Open, French Open, Wimbledon a US Open. Umelec štýlu podanie – volej postúpil o rok do seniorskej kategórie, keď ho po tragickej nehode pretriasali v hlavných titulkoch. Vo finále Flushing Meadows trafila Edbergova loptička z podania šesťdesiatročného čiarového rozhodcu Richarda Wertheima do slabín. Rozhodca stratil rovnováhu, pri páde si ťažko zranil lebku a po niekoľkých dňoch na následky zranenia zomrel.

Američan John McEnroe sa osemnásťročný prebojoval ako kvalifikant do wimbledonského semifinále a svojím neotesaným vystupovaním a ohnivým írskym temperamentom sa postaral o hlavné titulky. Svoj prvý štart vo Wimbledone premenil sedemnásťročný

Björn Borg vo štvrtfinálový úspech, o rok vyhral prvý zo svojich šiestich triumfov na French Open a o ďalší rok neskôr doviedol Švédov dvanástimi víťazstvami v dvanástich dvojhrách k triumfu v Davisovom pohári.

Zoznam sa rozširoval. Ako nasadený hráč číslo 12 vyhral devätnásťročný Pete Sampras US Open vo Flushing Meadows. Rad za radom vtedy zdolal takých ovenčených velikanov ako Ivan Lendl, John McEnroe a Andre Agassi. Vďaka svojmu bleskovému podaniu nasúkal súperom 100 es, čo bol neslýchaný počet a prienik do novej dimenzie. Sedemnásťročný Andre Agassi patrila svojím zdrvivým forhendom medzi 24 najlepších hráčov sveta. Sedemnásťročný Švéd Mats Wilander vyhral v roku 1982 hneď vo svojom prvom štarte na dvorcoch Roland Garros turnaj French Open rovnako ako Španiel Rafael Nadal v roku 2005, ktorý dva dni pred triumfom oslávil devätnásť rokov.

Ešte včasnšie sa veľké osobnosti vyrojili medzi ženami. Vrchol čoraz častejšie ohrozovali už žiačky. Medzi najlepšími sa presadzovali zdanlivo bez námahy. Steffi Grafová s 22 triumfami na grandslamových turnajoch v dvojhre, najúspešnejšia profesionálna hráčka v histórii, sa trinásťročná zaradila do prvej stovky svetového rebríčka WTA. Tracy Austinová, Andrea Jaegerová, Monika Selešová, Jennifer Capriatiová, Anna Kurnikovová, Martina Hingisová, Maria Šarapovová – kto nepozná zázračné deti z dvorcov, ktoré zatlačili vekové rekordy do netušených hĺbok.

O Martine Hingisovej som počul po prvý raz, keď mala deväť a vo výsledkových stĺpcoch malých lokálnych novín sa objavovala ešte ako Hingisová a nie Hingis, ako sa píše v nemeckej jazykovej oblasti. A čo som počul! Fenomén, talent storočia, čo rad za radom zdoláva dospelé špičkové hráčky. Patrila do exkluzívnej kasty výnimočných objavov, čo vyvolali celosvetový záujem ešte predtým, než vybojovala ako profesionálna tenistka čo len jeden zápas na profesionálnom okruhu. Tak ako pred ňou Jennifer Capriatiová a po nej sestry Williamsové, popolušky z chudobnej štvrte Los Angeles.

Keď dvanásťročná Hingisová vyhrala na dvorcoch Roland Garros juniorský turnaj hráčok do 18 rokov, panovala počas jej hry na

tribúne čulá premávka. Hráčky, manažéri, koučovia, zástupcovia médií – všetci chceli aspoň na okamih zazrieť tento fenomén. Mark McCormack, zakladateľ a dlhoročný šéf najväčšej športovej agentúry na svete International Management Group (IMG) sedel na tribúne na každom jej zápase ako prílepený, fascinovaný hrou malého dievčaťa.

Keď v závere turnaja na dvorci číslo 2 ocenili Martinu Hingisovú pohárom a kvetmi, objavil sa v areáli aj Bud Collins, najznámejší americký tenisový komentátor a glosátor nielen pre svoje farebné nohavice. Ponad viaceré hlavy zvolal smerom ku mne: „Hej, Stauffer, tu máš nachystaný svoj obedový lístok na najbližších dvadsať rokov!“

Čo tým chlapík z Boston Globu myslel a akú pravdu mal, mi došlo až časom. Jediný špičkový hráč dokáže od základov zmeniť tenisovú scénu jednej krajiny a zlepšiť aj východiskovú pozíciu spravodajcu. KP mal možnosť zažiť túto zmenu v extrémnej forme. Roky sníval o tom, aby mohol písať o nemeckom hráčovi z Top Ten. Aspoň o jednom takom, čo je hodný toho, aby sa s ním cestovalo po veľkých turnajoch. Kým predtým musel o každý článok do novín tvrdo bojovať, odrazu ho redakcia žmýkala ako citrón. „Už som vyslal tisíc riadkov,“ vzdychal v roku 1985 po Beckerovom zemetrasení vo Wimbledone, „a ešte stále im to nestačí.“ Ako som len mohol tušiť, že o niekoľko rokov neskôr čaká niečo podobné vo Švajčiarsku práve nás?

U Rogera Federera všetko plynulo akosi inak. Hoci už dosť skoro patrili k talentom – nikdy však nie k takým, čo by niekedy mohli v tomto športe dominovať. Mnohí, čo ho poznali z mladých liet, sú ešte aj dnes ohromení jeho vývojom. „Nikdy by som si nebol ani nepomyslel, že by sa mohol stať svetovou jednotkou. Nebol to nijaký nadčlovek, ale konkurent ako ktokoľvek iný,“ spomína Dany Schnyder, jeden z najväčších súperov Rogerových začiatkov. Zürišský profesionál Michael Lammer, od malička Federerov blízky priateľ, to len potvrdil: „Keď mal Roger 15 – 16 rokov, pozorovali sme, že je

veľký talent. Ale až keď sa sedemnásťročný predral na vrchol ako junior, bolo jasné, že má schopnosti stať sa špičkovým hráčom.“

Počas Federerových juniorských súbojov nesedel na tribúne nijaký Bud Collins, aby mu predpovedal svetovú kariéru. Keď sa sedemnásťročný stal najlepším svetovým juniorom a hral lepšie ako osemnásťroční, bolo to hodné povšimnutia, ale všetko iné ako garancia úspešnej profesionálnej kariéry. A o nič lepšie to nebolo ani vtedy, keď v roku 1998 získal juniorský titul vo Wimbledone. Kým v zahraničí zbystrila širšia verejnosť pozornosť, ubehlo ešte niekoľko rokov. A tón, akým sa o ňom v jeho raných profesionálnych rokoch hovorilo a písalo, nebol vždy iba priateľský. Federera síce považovali za supertalent, ale zároveň za jedného z tých, čo zo svojich možností vyťažili príliš málo. Považovali ho, ako to nazývajú Američania, za Underachiviera, ktorý dlhé roky nosil nálepku „najlepšieho hráča bez grandslamového triumfu“.

Dokonca ani vo Švajčiarsku sprvu nikto nečakal na Rogera Federera s otvorenou náručou. Keď sa objavil na scéne, zatienila ho Martina Hingisová, jej hviezda práve stúpala nahor. Keď sa Roger motal po ceste najlepšieho juniora sveta, dosiahla o 312 dní staršia východošvajčiarska tenistka zenit. V roku 1997 vyhrala tri zo štyroch grandslamových turnajov a pokiaľ ide o profesionálny tenis vo Švajčiarsku, absorbovala bezo zvyšku celú jeho pozornosť. Načo sa zaoberať talentovaným juniorom a navyše s neistou budúcnosťou, keď je k dispozícii aktuálna svetová jednotka v ženskom tenise?

A tak sa dokonca aj vo Švajčiarsku Roger Federer zriedkavo spomínal ako aspirujúca a nastávajúca jednotka. V krajine lyžiarov sa v tomto globálnom športe vystríhali vytlačiť očakávania príliš vysoko. Nikto neprišiel na odvážnu myšlienku, že medzi Bodamským a Ženevským jazerom vyrastá nový Boris Becker alebo Pete Sampras. Pre mladého hráča to nebola nevýhoda, naopak. V pokoji sa mohol vyvíjať. Nepodliehal nijakému veľkému tlaku očakávaní ani zo strany rodičov, ani verejnosti. Aj napriek tomu vyrastal v klíme, v ktorej bol tenis všadeprítomný. V hale, ktorá je iba krátkou prechádzkou vzdialená od jeho rodičovského domu a v ktorej sa každú jeseň koná turnaj Swiss Indoors, jeden z najvýznamnejších halových turnajov

okruhu ATP, a kde si podávajú kľučky najlepší svetoví hráči. Celé desaťročie pôsobila v organizácii tohto turnaja jeho matka Lynette. Sám Roger bol v roku 1994 zberačom loptičiek a už trinásťročný mal možnosť vyfotografovať sa s Jimmym Connorsom.

V profesionálnom mužskom tenise nebolo Švajčiarsko nijakou preskúmanou krajinou. Priekopnícku prácu odviezol v sedemdesiatych rokoch Heinz Günthardt, ktorého po juniorských úspechoch v roku 1976 predčasne a unáhlene oslavovali ako nového Björna Borga. Ešte v časoch, keď vo Švajčiarsku nikto ani netušil, ako sa hlásuje ATP (Association of Tennis Professionals), vyhral juniorské turnaje v Paríži a vo Wimbledone. Hoci ako profesionál – predovšetkým pre problémy s bedrovým kĺbom – zaostal za očakávaniami, podarila sa mu v roku 1978 v Springfiede nevídaná premiéra. Prvý vyhral turnaj, z ktorého síce v kvalifikácii vypadol, ale po ďalších výpadkoch nasadených hráčov napokon do hlavného turnaja preklázol ako „šťastný porazený“ (Lucky Loser). Neskôr sa dostal vo Wimbledone a US Open do štvrtfinále a dlhé roky patril k najlepším hráčom vo štvorhre. Po svojej hráčskej kariére priviedol ako kouč Steffi Grafovú k dvanástim grandslamovým triumfom.

Aj po Günthardtovej ére malo Švajčiarsko takmer permanentne zastúpenie v tridsiatke svetového rebríčka ATP. Po Günthardtovi pokračoval Jakob Hlasek a vypracoval sa až na svetovú sedmičku, a po ňom Marc Rosset. Olympijský víťaz z roku 1992 v dvojhre patril k tým, v ktorých sa mohol Federer nielen vďaka svojej výške vidieť. Tento Ženevčan sa zaradil v polovici deväťdesiatych rokov medzi konštantných hráčov svetovej dvadsiatky a v roku 1992 doviedol Švajčiarsko k jedinému finále v súťaži o Davisov pohár.

Rosset spoznal ako jeden z prvých, aká kapacita drieme vo Federerovi. „Má všetko, čo treba, aby sa stal špičkovým hráčom: talent, citizadosť, drzé ústa a potrebnú vôľu a výdrž,“ zhodnotil ho. A bol pripravený podať o jedenásť rokov mladšiemu nováčikovi pomocnú ruku pri hľadaní jeho cesty. Stal sa Federerovým blízkym poradcom a aj Roger sa cítil s Marcom spätý: „Azda preto, že obaja sme figliari, čestní, priami, drzí, optimistickí a tak trochu chaotickí.“ Rossetove sympatie však nezachádzali až tak ďaleko, aby nechával Federera

hneď vyhrávať, ak stáli na turnajoch proti sebe. K prvému meraniu síl došlo už v roku 2000 v pamätnej premiére v Marseille, keď oboch Švajčiarov delila vo finále sieť, pričom Rosset rozhodol zápas až v tajbrejku tretieho setu.

Federer síce nevyrastal vo veľkej tenisovej krajine, ale zasa ani nie v krajine nikoho v športe. Už dávnejšie však nevidel dôvod, prečo by koniec koncov nemohol aj Švajčiar vystúpiť až na samý vrchol.

2. kapitola

Z Kempton Parku do Bazileja

Obec Berneck leží v severovýchodnom kúte Švajčiarska, v kantóne St. Gallen, v údolí Rýna. Je to predalpský región, kde sa často preháňajú fönové víchre a domorodci používajú dosť drsný dialekt. Rakúsky Vorlberg je, čo by si kameňom dohodil, hneď za Rýnom a aj pre miestnych obyvateľov je bližšie než švajčiarske centrá Zürich, Bern alebo Ženeva. Zopár kilometrov severnejšie, kde sa stretávajú hranice Švajčiarska, Rakúska a Nemecka, sa Rýn vlieva do Bodamského jazera.

V Bernecku vyrastal ako syn textilného robotníka a matky v domácnosti aj Robert Federer, Rogerov otec. Čoskoro však opustil tento kút krajiny a vybral sa po prúde dolu Rýnom. Mal dvadsať, keď prišiel do Bazileja, hraničného mesta v trojuholníku Švajčiarsko, Nemecko, Francúzsko, kde Rýn zahýba, opúšťa krajinu a zamieri na sever. Práve tu majú svoje sídla najvýznamnejšie svetové chemické firmy. Mladého chemického laboranta zamestnala Ciba.

V roku 1970 24-ročného mládenca pochytila túžba po dobrodružstve a ťahalo ho do šíreho sveta. Zbalil kufre a rozhodol sa vysťahovať zo Švajčiarska. Že jeho voľba padla práve na Južnú Afriku, bola skôr zhoda okolností, súvisiaca okrem iného aj s formalitami. Do tejto krajiny, kde vtedy panoval apartheid, mohol jednoduchšie získať prisťahovalecké vízum. Pri hľadaní novej práce úplnou náho-

dou natrafil na firmu Ciba, ktorá ho zamestnávala aj vo Švajčiarsku. Tento chemický podnik sa popri ďalších zahraničných firmách usídlil v Kempton Parku, rozsiahlom predmestí Johannesburgu neďaleko medzinárodného letiska.

V Kempton Parku Robert stretol aj Lynette Durandovú, ktorá pracovala vo firme Ciba ako sekretárka. Na farme jej rodiny – otec bol predákom, matka zdravotná sestra a mala troch súrodencov – sa hovorilo jazykom afrikaans, ale Lynette navštevovala anglickú školu a jej úmyslom bolo, čo najrýchlejšie zarobiť peniaze a odcestovať do Európy. Najradšej do Anglicka, kde jej otec slúžil počas druhej svetovej vojny.

Robert Federer nie je mužom veľkých slov, ktorý by sa tisol do popredia. Uprednostňuje pokojné pozorovanie, načúvanie a potom dáva záležitostiam želaný smer. Je nižšej postavy s nápadným nosom a výraznými fúzmi, vyšportovaný, silný, duchaplný, vtipný a sveta-skúsený. Človek, čo s ľahkosťou pláva životom. Nič ho necharakterizuje lepšie ako šibalský úsmev, pri ktorom sa mu oči zúžia do úzkych žliabkov a bujné obočie sa zodvihne. Aj napriek svojej dobromyseľnosti patrí k tým, čo sa vedia brániť vecne, ale rozhodne, keď sa mu niečo nepáči. Preto ho istá portrétistka opísala ako hašterivého.

Keď jedného dňa v roku 1970 zbadal vo firemnej kantíne osemnásťročnú šarmantnú sekretárku s prenikavým pohľadom, hneď sa mu zapáčila. Zoznámili sa a začali spolu chodiť. Robert vzal Lynette v Johannesburgu do Švajčiarskeho klubu, kde jej predstavil svojho nového koníčka – tenis. Mladá slečna kedysi hrávala pozemný hokej, no ihneď sa nadchla týmto športom a začala sa mu pravidelne venovať. Obaja prežili v Južnej Afrike krásne časy, o apartheide však ani netušili.

Ani po čase nevedel Robert Federer vysvetliť, prečo sa aj napriek tomu v roku 1973 odsťahovali do Švajčiarska. „Vo vnútri každého človeka drieme niečo zo sťahovavých vtákov,“ vraví. Po návrate do Bazileja sa často pýtal, prečo nezostali v Afrike, najmä keď jeho partnerka dávala najavo, ako ju trápi obmedzenosť Švajčiarska, pokiaľ ide o mentalitu ľudí. „Človek sa učí rýchlo prispôsobovať,“ zmierila sa napokon. A tak svadba nedala na seba dlho čakať. V roku 1979

prišla na svet dcéra Diana. O dvadsať mesiacov neskôr, ráno 8. augusta 1981, sa v kantonskej nemocnici v Bazileji narodil Lynette Federerovej syn. Nazvali ho Roger, lebo ho bez problémov možno vysloviť po nemecky (Rotšer), aj po anglicky (Rožer).

Priezvisko Federer sa v Bernecku udomácnilo už v roku 1800, ale vo Švajčiarsku ide skôr o zriedkavý rod. Dovtedy najznámejším Federerom bol Henrich, kňaz, neskôr básnik, ktorý zomrel v roku 1928. Na počesť 100. výročia jeho narodenia ho zvečnila päťrappeľová poštová známka.

Už v sedemdesiatych rokoch prevádzkovala Ciba, v ktorej Robert a Lynette naďalej pracovali, na bazilejskom predmestí Allschwil tenisový klub. Obaja sa čoskoro zaradili medzi jeho stálych členov. Lynette prejavila veľký talent aj v zaobchádzaní s tenisovou raketou. Svoj najväčší úspech oslavovala v roku 1995, keď získala spolu s tímom TC Old Boys švajčiarsky klubový šampionát mladších senioriek.

Tenisom sa zabávala aj ako juniorská trénerka TC Ciba, neskôr sa zapojila do organizácie bazilejského turnaja Swiss Indoors. Na najvýznamnejšom švajčiarskom halovom turnaji, ktorý je od polovice sedemdesiatych rokov súčasťou profesionálneho okruhu, pracovala v zákulisí celé desaťročie. Okrem iného bola zodpovedná za výdaj turnajových preukazov.

Aj Robert Federer bol angažovaný, zdatný tenista regionálnej úrovne. Neskôr on i jeho manželka čoraz častejšie striedali tenisové dvorce za golfové ihriská a stali sa členmi alsaského klubu Chalampé, no tenis bol naďalej v popredí. Lynette Federerová často brávala so sebou na tenis svojho syna. Od malička ho fascinovali loptičky. „Už poldruharočný chcel, aby som mu hodiny prihrávala loptičky späť,“ spomína matka. Jeho šikovnosť bola očividná. Ešte ani poriadne nebehal, už sa mu darilo chytať veľké loptičky. Prvé loptičky poslal cez sieť triapolročný. Mal štyri a zahral za sebou korektne cez sieť 20 – 30 loptičiek. „Mal nevídanú koordináciu,“ nadchýnal sa otec.

Rodina Federerovcov nebola ani bohatá, ani chudobná, taký solidný švajčiarsky priemer. Roger vyrastal v radovom domčeku so záhradou v pokojnej bazilejskej obytnej štvrti. Nebol jednoduchým dieťaťom, bol impulzívny a ctížiadostivý. „Prehry znamenali preňho

úplnú katastrofu, dokonca aj pri stolových hrách,“ vyťahuje z detstva jeho otec. Inak bol vraj celkom „milý chalan, ale keď mu niečo nebolo po vôli, býval dosť agresívny“. „Občas izbou lietali kocky a hra- cie figúrky.“

Už ako malý chalan si robil, čo chcel, vraví jeho matka, a snažil sa svoje hranice posúvať, či už v škole u učiteľov, doma u rodičov, alebo v športe. „Bol to veľmi živý, energický uzlík, a preto často ťažko ovládateľný.“ Keď ho nútili do niečoho, čo sa mu nepáčilo, neraz reagoval popudlivo. Keď ho niečo nudilo, zapochyboval o tom, pus- til to z hlavy. Keď si otec zmyslel, že mu musí poselať na dvorec po- kyny, nevenoval jeho úsiliu ani pohľad.

Ako mladík bol Roger obľúbený, ustavične priateľský, nenamys- lený, dobre vychovaný – a extrémne športový. Skúšal to s lyžovaním, zápasením, plávaním, skejtbordom, ale nadovšetko ho fascinovali loptové hry. Hral futbal, hádzanú, basketbal, stolný tenis, a keď býval doma, aj bedminton cez plot záhrady so susedom. Vždy nosil pri sebe loptu, aj cestou do školy. Jedným z jeho idolov bol Michael Jor- dan, americká basketbalová hviezda. V každej voľnej minúte ho to ťa- halo do prírody. Pokojné posedávanie a koncentrovaná robota v školskej triede, to mu nebolo príliš po vôli. Jeho ctižiadosť v škole bola nepatrná, výsledky iba priemerné.

Robert a Lynette Federerovci boli ideálni rodičia chlapca pobláz- neného do športu. Ak chcel, nechali ho vybúriť, ak nechcel, nena- liehali. „Jednoducho sa musí pohybovať, inak bude neznesiteľný,“ tvrdila Lynette. Ona a jej manžel dbali, aby vystriedal viaceré športy. A tak ho veľmi mladého priviedli do futbalového klubu Concordia, aby sa naučil vychádzať so spoluhráčmi a začlenil sa do kolektívu.

Matka sa zriekla toho, aby syna sama zasväcovala do tenisových tajov. „Nepovažovala som sa za dosť kompetentnú a on ma tak či onak iba hneval,“ priznala raz. „Bol veľmi vyhraný, skúšal všelijaké neobvyčajné údery, ale nikdy nevrátil loptičku normálne. Pre jednu matku jednoducho nijaká zábava.“

Roger dokázal hodiny udierať loptičky o stenu, o garážové dvere, izbovú stenu alebo o skriňu. Obrazy a porcelán sa pred ním necítili isto a ani izba jeho sestry neostala ušetrená. „Občas sa niečo zničilo,“

pripustil Roger. Diana to nemala so svojím mladším bratom ľahké. „Keď som bola spolu so svojimi priateľmi, vždy prišiel, rozkričal sa na všetky strany, alebo mi prerušil spojenie, keď som práve telefonovala. Bol to naozaj taký čertík,“ opísala ho, keď sme sa zaujímali o jej brata.

Tak ako pre mnohých mimoriadne nadaných súrodencov, ani pre Dianu nebolo jednoduché pohybovať sa v tieni svojho brata. Keď sa rodina niekam spoločne vybrala, čoraz častejšie sa všetko krútilo iba okolo neho. Mama raz vzala dcéru bokom a vysvetlila jej: „Diana, nemáš sa ináč ako tvoja mama. Mnohí ľudia ma oslovujú a ich témou je iba tvoj brat,“ dohovárala jej Lynette.

Diana skončila školu ako zdravotná sestra. Na dôležitých zápasoch svojho brata sedáva na tribúne iba zriedkavo. Napríklad počas Masters 2005 v Šanghaji opustila spoločne s matkou finále ešte pred koncom a odleteli na dovolenku do Južnej Afriky. Diana Federerová je hrdá na svojho brata, ale sama sa lepšie cíti mimo svetiel reflektorov. Jeho kariéru nesleduje detailne. Keď v roku 2005 prežívala na bazilejskom turnaji Rogerov súboj s Čechom Tomášom Berdychom, vôbec netušila, že ide o hráča, ktorý rok predtým zlikvidoval veľký bratov sen o olympijskom zlate.

3. kapitola

Chlapec objavil tenis

Prvým idolom Rogera Federera bol Boris Becker. Ako malý chlapec dokázal dlhé hodiny sledovať v televízii tenis. Matka žasla, aké detaily neprestajne vyťahuje. Keď v roku 1985 Becker získal svoj prvý wimbledonský titul a v Nemecku vyvolal kolektívnu tenisovú horúčku, Roger mal práve štyri roky. V období rokov 1988 – 1990, keď Boris dvakrát prehrál vo finále so Stefanom Edbergom, trpko si poplakal.

„Zo všetkých loptových hier najviac sa mi páčil tenis,“ spomína Roger. „Vždy v ňom panuje napätie a iba od mojich rúk závisí, či vyhrám, alebo prehrám.“ Vo svojej vekovej kategórii čoskoro patrila

k najlepším hráčom, a keďže školu odsunul trochu bokom, na športoviskách bazilejského tenisového klubu a v jeho okolí mohol sa trikrát do týždňa zapojiť do špeciálneho tréningu. Tam spoznal Marca Chiudinelliho, ktorý bol o mesiac mladší a takisto pochádzal zo štvrte Münchenstein. Obaja sa spriatelili a veľa času strávili spolu aj mimo dvorcov.

Po tréningu si občas tenisovými raketami zahrli squash a súperili aj v stolnom tenise a vo futbale, lebo Roger obliekal dres Concordie a Marco zasa FC Bazilej. Ak sa utvorilo nejaké nadregionálne družstvo, stali sa jeho členom, hoci každý pochádzal z iného tenisového klubu. Osemročný Federer vstúpil do TC Old Boys, kde našiel lepšie tréningové podmienky než v TC Ciba v Allschwile a Chiudinelli hral za LTC Bazilej.

Obaja talentovaní junióri pôsobili svojim rodičom, ktorí mimochodom spolu absolvovali cyklistické túry či pestovali jogging, nielen radosť. „Keď sme spolu trénovali, bolo na dvorci dosť hlučno, viac sa rozprávalo, než hralo,“ spomína si Chiudinelli. „Tréning sa nám nezdal až taký dôležitý. Chceli sme si jednoducho spríjemniť čas a vyžívali sme sa v nezmyselných záležitostiach. Preto často jedného z nás vykázali z dvorca.“ Stali sa čiernymi ovcami skupiny a rodičia sa hnevali, keď zistili, že jeden z nich sa musel zasa polovicu tréningu iba prizerať, čo robia ostatní.

Chiudinelli si spomenul ešte aj na niečo iné: „V tréningu prehral Roger takmer s každým. Bol jediný, nad kým som vyhral aj ja. Ale rozdiel medzi nami bol obrovský. Keď išlo do tuhého, automaticky preradil na vyššiu rýchlosť a bol na nepoznanie. Preto som ho obdivoval. V tréningu som mu vedel dať nakladačku, ale keď sme sa o niekoľko dní stretli na turnaji, vrátil mi ju. Už vtedy sa javil ako pravý súťaživý typ.“

Po prvý raz spolu hrali na turnaji Bambino Cup v Arlesheime, keď mali osem. „Vtedy sme si to rozdali iba v jednom dlhom sete do deväť,“ zaspomínal Chiudinelli. „Spočiatku to pre mňa nevyzeralo najlepšie. Prehrával som 2:5 a rozplakal som sa – vtedy sme dosť často vzlykali aj počas zápasov. Pri výmene strán prišiel Roger za mnou a začal ma utešovať. Pôjde ti to, neboj sa, chlácholil ma. A na-

ozaj sa mi začalo dariť. Viedol som 7:6 a on zbadal, že vývoj zápasu sa zrazu obrátil. Tentoraz sa rozplakal on, a tak som zašiel za ním, aby som mu dodal odvalu. Vzápätí sa mu zasa začalo dariť. Aj napriek tomu to bolo jediný raz, keď som ho zdolal.“

Rogera v TC Old Boys trénoval Adolf Kacovský, učiteľ tenisu, ktorého všetci volali iba Seppli. Kacovský mal 28 rokov, keď v roku 1968 ušiel ako veľa mladých ľudí po Pražskej jari z Československa pred ruskými tankami a cez Tunisko sa dostal do Švajčiarska. V roku 1969 sa usadil v Bazileji a 37 rokov pôsobil ako klubový tréner TC Old Boys. Keď sa stal jeho čestným členom, vzdal sa funkcie.

„Ihneď mi padol do oka: tento typ je prirodzený talent. Narodil sa s raketou v ruke,“ prezradil Kacovský na Federera. Spočiatku trénoval v skupine. „Klub i ja sme však rýchlo zistili, že má obrovský talent. Postarali sme sa mu o súkromné hodiny, ktoré šťastie platil klub. Roger napredoval udivujúco rýchlo. Keď sme ho chceli niečo naučiť, po dvoch – troch pokusoch to uskutočnil. I také údery, na aké ostatní potrebovali týždne.“

Žiak základnej školy bol nielen talentovaný a hravý, ale aj ctivákdostivý. Roger často opakoval, že túži byť najlepší na svete, číslo jeden, spomína Kacovský. „Ľudia to však brali iba s úsmevným úškľabkom. Aj ja. Nazdával som sa, že niekedy sa azda stane najlepším hráčom Švajčiarska alebo Európy – ale najlepší na svete? Nosil to však v hlave a pracoval na tom.“

Pre osemročného Rogera sa kariéra v Interklube začala fiaskom. Svoj prvý vážny zápas prehral 0:6, 0:6, hoci podľa niektorých svedectiev nehral až tak zle. Ako ináč, rozplakal sa. „Jeho súper bol však oveľa vyšší,“ bránil ho Seppli Kacovský. „Okrem toho ním v jeho prvom zápase, za ktorý poriadne zaplatil, lomcovala nervozita.“

Jedenástročný Roger priemerného vraztu patrila do národnej kategórie R6, čo bol stupeň, ktorý v celom svojom živote nedosiahlí mnohí rekreační hráči. Oficiálny tréning mu už nestačil. Ustavične hľadal ľudí, čo by s ním chceli hrať. Ak nikoho nenašiel, neprestajne pálił loptičky do steny. Zas a zas, dlhé hodiny.

Vtedy naňho upozornil švajčiarsky tenisový magazín Smash. Keď na podujatí Basler Jugend Cup (Bazilejský mládežnícky pohár) predĺžil

svoju vstupnú sériu v súťažnom tenise až do semifinále, objavil sa o ňom v októbri 1992 malý článok. Hoci sa Roger výrazne zlepšil, musel prehltnúť aj veľa trpkých prehiev. V Danym Schnyderovi, mladšom bratovi neskoršej hráčky Top Ten Patty, našiel večného premožiteľa. „Mohol som robiť, čo som chcel, jednoducho nič nepomáhalo,“ rozpamätal sa Roger. „Vždy som prehral, a pomerne jasne.“

Dany bol o pol roka starší a vyrastal v Bottmingene, susednej obci. V pamäti ešte dobre loví spomienky na ich vzájomné súboje. „Od ôsmich rokov do dvanástich sme hrali medzi sebou sedemnástkrát. Z prvých deviatich súbojov som vyhral osem, posledných osem zápasov som všetky prehral. Roger hral čoraz agresívnejšie. Ja som na rozdiel od neho iba udržiaval loptičku v hre. Spočiatku sa mu navyše ani nedarilo, jeho riziko nebolo patrične odmenené. Pravdepodobne preto som vyhrával. Odrazu mu však začali loptičky padať dovnútra dvorca.“

O niekoľko rokov neskôr sa Dany Schnyder, ktorý ešte hráva za bazilejský LTC, zriekol súťažného tenisu v prospech svojej akademickej kariéry a jeho cesta s Federerovou sa rozišla. „Bol som prekvapený, keď som videl, ako Federer odrazu preniká do svetovej špičky,“ vraví. „Keď mal jedenásť – dvanásť, dalo sa vytušiť, že má dobré údery, ale nikdy by som nebol predpokladal, že sa stane vo svete hráčom číslom jeden. Je super, čo dosiahol, ale v mojich očiach nie je žiadnym idolom, svetovou hviezdou alebo nadčlovekom. Keď sa stretneme, je stále rovnaký ako predtým, keď sme sa prvý raz spoznali.“

Dany Schnyder potvrdil aj fakt, že Federer nebral tréningové zápasy príliš vážne. „Ale keď sa išlo na vec, vždy dokázal priložiť po lienko.“ Roger aj napriek všetkým pochybnostiam vedel, že jeho tréningové výkony nie sú bohvieaké. „Bol som síce veľmi sebavedomý, ale nie ten, čo rád trénuje,“ pripúšťa dnes. „Moji rodičia jednoducho vraveli: trénuj konečne lepšie. Často ma prenasledovali problémy motivácie. Bol som typický zápasový hráč.“

Zavše ho na tenisovom dvorci opantali negatívne pocity. „Keď niečo nebežalo podľa jeho želania, klial a hádzal rakety,“ spomína Kacovský. „Občas som ho musel krotiť.“ Raz ho poslal domov. Roger

priznáva: „Neprestajne som hrešil, hádzal som rakety okolo seba, bolo to zlé. Pre mojich rodičov to bolo trápne, a tak mi povedali, aby som s tým skoncoval, lebo inak už ma nebudú sprevádzať na turnajoch. Musel som sa spacifickovať, ale bol to veľmi dlhý proces.“ Býval dosť emotívnym chlapcom. „Domnievam sa, že už veľmi skoro som pátral po dokonalosti.“

Krátko pred jedenástymi narodeninami stál vo finále švajčiarskych juniorských majstrovstiev dvanásťročných. V roku 1993 už jedenásťročný získal svoj prvý titul, oba v najnižšej kategórii: v januári po finálovom úspechu nad Chiudinellim stal sa halovým majstrom, o šesť mesiacov neskôr mu prinieslo finálové víťazstvo v Bellinzzone nad Schnyderom titul pod holým nebom (čím sa stal absolútnym celoštátnym majstrom hráčov do dvanástich rokov). Oba tieto triumfy boli preňho smerodajné: „Pomyslel som si: hľa, držím krok, som tam.“

„Už dávnejšie sa vedelo, aký je talent,“ spomína si na tie časy o rok mladší Zürišan Michael Lammer. „Pravda, v tomto veku ťažko predpovedať, či sa niekto stane novou hviezdou. Spočiatku ho kváril bekhend, lebo ho hral jednou rukou a nemal v nej ešte toľko sily. Preto často používal slajsované lopty, no forhend mal už vtedy ukázkový.“ V ich vzájomných súbojoch často lietali iskry. „Niekedy to bolo chaotické. Kým sme mali štrnásť, hrali sme proti sebe asi päť-šesťkrát. Treba povedať, že Roger bol veľmi emotívny. Naše zápasy patrili medzi veľmi vyrovnané, ale v rozhodujúcich okamihoch vedel pridať, lebo inštinktívne robil všetko správne. Preto som ho vôbec nikdy nezdolal.“

Roger hral stále ešte aj futbal za Concordiu Bazilej a príležitostne aj za FC Riehen. Veľa tréningov v dvoch športoch súčasne sa dá iba veľmi ťažko zvládnuť. Mal dvanásť, keď sa rozhodol vzdať sa futbalu a vsadil na tenis. Voľba mu nepadla ťažko, hoci aj futbaloví tréneri potvrdzovali jeho veľký talent. „Vo futbale som síce strelil zopár gólov, ale nič som neovládal obzvlášť dobre. Vyhrávali sme síce občas regionálne turnaje, ale v tenise som predsa len siahol už na celoštátne tituly,“ povedal. Jeho veľký talent sa teda neskrýval v nohách, ale v pravej ruke.